



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1587/22-T

Název	Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza Hnojník, příspěvková organizace
Sídlo	739 53 Hnojník 6
E-mail	sekretariat@pzshnojnik.cz
IČO	75026716
Identifikátor	600134644
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Grażyna Sikorová
Zřizovatel	obec Hnojník
Místa inspekční činnosti	739 53 Hnojník 6, 739 53 Hnojník 446, 739 53 Hnojník 402
Termín inspekční činnosti	20. 9. 2022 – 22. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Jana Kubisza Hnojník, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v devíti třídách 153 žáků, z toho devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve dvou třídách mateřské školy bylo zapsáno 37 dětí ve věku od 2 do 6 let. Ve třech odděleních školní družiny bylo zapsáno 76 žáků. Stravování je zajištěno vlastní školní jídelnou, která ve spolupráci s nutričním terapeutem poskytuje rovněž dietní stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od 1. 8. 2020, část svých kompetencí účelně delegovala na své dvě zástupkyně. Zpracovala dlouhodobou koncepci rozvoje školy, kterou se daří cíleně naplňovat především v oblasti spolupráce mezi pedagogy, což zefektivňuje vzdělávání dětí a žáků a přispívá k vytváření podmínek pro rozvoj potenciálu každého dítěte a žáka. Škola deklaruje ve svých záměrech mj. podporu i čtenářské gramotnosti napříč vyučovacími předměty a jako jeden z cílů stanovila, kromě již existujících a efektivně využívaných třídních knihovniček, zřízení samostatných prostorů pro školní knihovnu. Realizace kontrolních činností napříč jednotlivými úseky je vyhodnocována, pravidelné porady vedení a pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů a v jejich průběhu jsou bezodkladně řešeny aktuální problémy.

Třídy školy jsou vybaveny standardně, učební pomůcky jsou postupně obnovovány. K pohybovým aktivitám slouží tělocvična a travnaté prostory s relaxačními prvky pro pobyt dětí a žáků venku. V samostatné budově školní družiny jsou dvě oddělení, a jedno oddělení, ve třídě základní školy, je vhodně upraveno pro zájmové aktivity. Mateřská škola disponuje vlastními prostory a vybavením, což pozitivně ovlivňuje podmínky pro předškolní vzdělávání. Stísněné prostorové podmínky v základní škole limitují rozvoj v oblasti polytechnické výchovy.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno dle plánu, který je na základě hospitační činnosti vedení školy a dle požadavků pedagogů aktualizován.

Poradenské služby škola zajišťuje prostřednictvím výchovného poradce, školní metodičky prevence a ředitelky školy. Systém poradenství a prevence je nastaven účinně. Společným působením pedagogů pozitivně ovlivňuje žáky a třídní kolektivy. Informace o podpůrných opatřeních doporučených školskými poradenskými zařízeními a jejich naplňování je koordinováno výchovným poradcem. Je stanoven funkční systém podpory žáků s odlišným mateřským jazykem.

Bezpečnost, ochrana zdraví, požární prevence, poskytování první pomoci je v přiměřeném rozsahu začleněna do vzdělávání dětí i žáků. Úrazovost je vyhodnocována, opatření jsou přijímána. Zvýšená pozornost je věnována zejména k úrazům žáků v tělesné výchově. Učitelé usilují o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí dětí i žáků, kladou důraz na vzájemné chování, na zvládání emočně náročných a rizikových situací v průběhu vzdělávání.

Školní stravování přispívá k rozvoji zdravých stravovacích návyků, tím vhodně navazuje na výchovu ke zdraví. Škola je zapojena do programů zdravé výživy a poskytuje prostřednictvím projektů ovoce, zeleninu i mléčné výrobky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání ve třídách základní a mateřské školy i ve školní družině.

V hospitovaných hodinách základní školy průběh vyučovacích hodin učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva využívali řadu názorných pomůcek. Učitelé se věnovali podpoře jednotlivým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a velmi úzce spolupracovali s asistentem pedagoga. Ve většině případů byla poskytována žákům okamžitá zpětná vazba o jejich momentálních výkonech a úspěšnosti i projevech chování. Hodnocení žáků bylo objektivní, stimulovalo pro plnění dalších úkolů i běžných činností. Výrazně se projevíly pozitivní vztahy mezi vyučujícím a žáky, které podporovaly proces učení. Pracovní klima ve třídách podporovalo rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi pedagogy a žáky, ale i vzájemnou mezi žáky. V hospitovaných hodinách žáci respektovali nastavená pravidla. Učitelé kladli důraz na motivaci žáků. Méně byla využívána diferenciací zadávaných úloh, práce s cílem a jejím vyhodnocováním. Rovněž v menší míře byla využita práce žáků s různými zdroji informací a prostředky informačních a komunikačních technologií. Pro prezentaci a doplnění učiva i zvýšení názornosti byla účelně využita interaktivní technika. Žáci však pouze ojediněle formulovali očekávání od vlastní práce ve vazbě na stanovené cíle a pedagogické hodnocení jejich práce jim ne vždy poskytovalo zpětnou vazbu o jejich naplnění, resp. o pokroku.

Většina hospitovaných hodin na prvním stupni základní školy se vyznačovala promyšlenou a vhodně nastavenou strukturou. Jednotliví pedagogové podněcovali žáky k úsilí plnit zadané úkoly, čímž docházelo k pozitivní motivaci k dalšímu učení. Ve většině vyučovacích hodin převažovala méně efektivní frontální výuka a upřednostňování výkladu učiva v kombinaci se samostatnou prací žáků. Zaznamenána byla i účelná práce ve dvojicích či skupinách. Učitelé se však dostatečně nezaměřovali na rozvoj spolupráce či diskuse v rámci řešeného problému, vzájemné hodnocení se vyskytlo ojediněle. V závěru hodin byly využívány příležitosti k sebehodnocení žáků, méně vzájemnému hodnocení žáků.

Ve výuce na druhém stupni základní školy rovněž opět převažovala frontální výuka v kombinaci se samostatnou prací žáků. Žáci měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva byl v části hospitovaných hodin propojován s reálnými situacemi běžného života. Vyučující využívali nové formy a metody výuky např. kritické myšlení, problémové metody či kooperativní výuku. Poskytovali žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky, při vypracování úkolů průběžně žákům dávali zpětnou vazbu. V závěru vyučovacích hodin učitelé provedli hodnocení shrnutím probraného učiva, avšak jen ojediněle společně s žáky.

Učitelky mateřské školy v souladu se zaměřením vzdělávacího programu zapojovaly nejmladší a nově nastupující děti do činností, jejichž cílem bylo seznamování s prostředím a usnadnění adaptace. V různých částech dne se obě třídy pravidelně setkávaly za účelem společných činností dvou učitelek a starších dětí s mladšími. Spontánní činnosti probíhaly dle volby dětí, učitelky jim nabízely pomůcky k tématu, rozvíjely hry vhodnými didaktickými hrami. Nejmladší byly seznamovány s pravidly ve třídě. Učitelky jim nabízely pomůcky a hračky přiměřené věku. Děti byly aktivní, spolupracovaly v menších skupinách či dvojicích. Atmosféra byla klidná a vstřícná, podporující učení. Podporována a rozvíjena byla předčtenářská a předmatematická gramotnost. Nastavením jasných pravidel a přesnými pokyny se učitelkám dařilo vytvářet návyk rychlého a důsledného úklidu prostředí. Přechody mezi jednotlivými činnostmi v průběhu dne využívaly učitelky k hudebně pohybovým hrám a opakování či nácvičku písní a říkadel. Řízené činnosti byly motivovány aktuálními změnami v přírodě. K povzbuzení zájmu o plnění úkolů využívaly učitelky maňasky, poslech vhodných písní apod. Jejich empatický přístup podporoval vzájemnou spolupráci

děti a vybízel je k samostatnosti. Děti se zapojovaly do činností s radostí a zájmem a všechny zažívaly úspěch. Náročnost vzdělávací nabídky odpovídala věkovým skupinám, méně již zohledňovala individuální schopnosti a znalosti jednotlivých dětí. Byly uplatňovány rovnoměrně různé organizační formy vzdělávání, jejich změny a volené metody práce udržovaly stálou pozornost a aktivitu dětí. Integrované bloky obsahovaly pestrou nabídku činností hudebních, pracovních, předmatematických apod.

Pravidelná hygiena dětí, správné sezení a držení psacího náčiní byly učitelkami kontrolovány a důsledným připomínáním byly vytvářeny správné návyky. Sebeobsluha při stolování byla podporována. Děti mají možnost výběru nápojů a mohou ovlivnit velikost své porce. Vzdělávání při pobytech venku zaměřují učitelky na environmentální znalosti a pohybové dovednosti dětí, využívají kromě školní zahrady i okolního přírodního prostředí. Odpolední program umožňuje dětem relaxovat, nebo se věnovat klidnějším činnostem, místo odpočinku na lůžku. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, učitelky dovedou využít vhodných situací k individuální práci s dětmi. V průběhu dne nejsou děti vedeny systematicky k sebehodnocení s cílem hodnocení jejich pokroku.

Při vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb nebo se zapojovali do výtvarných činností, k dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola získává informace o výsledcích vzdělávání žáků především průběžným ověřováním jejich znalostí a dovedností, z umístění v soutěžích, předmětových olympiádách a na základě úspěšnosti v přijímacím řízení na střední školy. Hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků je pravidelně projednáváno v průběhu jednání pedagogické rady a na jednáních metodických orgánů. Škola se pravidelně zapojuje do externího hodnocení žáků. Přijímaná opatření jsou cílená a většinou efektivní. Škola nabízí doučovací aktivity a tzv. zájmové kluby pro žáky se zájmem o dané téma v rámci realizace dotačních programů. Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. Škola nevykazovala v uvedeném školním roce žádnou neomluvenou hodinu. Žáci jsou podle svých preferencí podporováni k účasti ve vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků a k rozšíření vzdělávací nabídky efektivně spolupracuje mimo jiné se školami stejného typu v rámci například sportovních či recitačních soutěží. Organizovány jsou edukační výjezdy žáků a učitelů do zahraničí v rámci rozvojových programů či partnerských smluv (zejména do Polska).

Mateřská škola usnadňuje dětem přechod mezi předškolním a základním vzděláváním úzkou spoluprací se základní školou a školní družinou. Sounáležitost všech dětí a žáků se školou je podporována akceptováním společné vize školy. Děti při ukončování předškolního vzdělávání dosahují očekávaných kompetencí, což dokládá i nulový počet odkladů povinné školní docházky. Mateřská škola se aktivně zapojuje do života obce i regionu. Zařazuje do svého programu výlety na významná a zajímavá místa. Spolupracuje s mateřskou školou v Polsku. K doplnění programu nabízí výuku lyžování, akce s rodiči (drakiáda apod.), zapojuje se do výtvarných soutěží. V menší míře je rozvíjena zručnost a manipulace s různými materiály v oblasti polytechnického vzdělávání a počítačová gramotnost

zařazováním vzdělávací nabídky s elektronikou. Mateřská škola sleduje vývoj dětí standardizovanými přehledy, avšak učitelky si nestanovují konkrétní úkoly pro rozvoj jednotlivých dětí a nevytvářejí ucelená portfolia dětí dokládající výsledky vzdělávání v průběhu docházky do mateřské školy.

Školní družina žáky motivuje k aktivnímu trávení volného času. Ke zvyšování účinnosti zájmového vzdělávání přispívá úzká součinnost se základní školou v oblasti organizace soutěží či společných aktivit pro rodiče. Naplňování výchovně vzdělávacích cílů ve školní družině je vyhodnocováno podle míry zapojení do realizace stanovených úkolů i aktivit, dále také například z verbálních i praktických výstupů jednotlivých účastníků.

Vzdělávací výsledky dětí a žáků jsou podporovány různorodou nabídkou dalších aktivit (lyžování, plavání, adaptační kurzy, kroužky atd.), které zpestřují vzdělávací nabídku školy. Přínosná je spolupráce se sdružením rodičů Matice školská. Spolek se podílí na organizování společných akcí pro děti a žáky, ale i pro širokou veřejnost.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 došlo ke změně ve vedení školy, k zprovoznění nové budovy mateřské školy. Adaptovány byly prostory bývalé budovy mateřské školy pro činnost školní družiny a rekonstrukcí prošla také školní jídelna. Navýšení počtu dětí a žáků školy ve srovnání se školním rokem 2014/2015 je výrazné (základní škola o 33 %, mateřská škola o 54 %)
- Doporučení z minulé inspekční činnosti škola realizovala částečně. Je zajištěna výuka dalšího cizího jazyka, dokumentace školy je úplná a je vedena přehledně. Školní metodik prevence a výchovný poradce, i vzhledem k personálním změnám ve školním poradenském pracovišti, doposud nezačali příslušné studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Silné stránky

- Pozitivní a přátelké klima a vzájemně empatické vztahy všech aktérů vzdělávání se výrazně odráží v kooperativních činnostech v průběhu vzdělávání a dalších vzdělávacích aktivitách.
- Pedagogové v mateřské škole pestrou vzdělávací nabídkou a účelně volenými metodami a formami podporují zájem dětí o učení.
- Různorodá nabídka vzdělávacích aktivit pro žáky podporující jejich zájem o danou problematiku či žáky ohrožené školním neúspěchem (kluby a doučování).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra diferenciací úkolů dle individuálních předpokladů a potenciálu dětí a žáků reflektující různost a rozdílnost jejich vzdělávacích potřeb.
- Dětem a žákům školy nebyl cíleně poskytován v průběhu vzdělávání či v závěrech vyučovacích hodin prostor pro sebereflexi a zhodnocení jejich individuálního pokroku.
- Žáci pouze výjimečně samostatně využívali různé informační zdroje při řešení úlohy, čímž nebyla dostatečně rozvíjena jejich schopnost interpretace takto získaných informací.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat záměr školy a zřizovatele týkající se výstavby dalších prostor školy a tím zkvalitnění podmínek vzdělávání (školní knihovna, učebna informatiky atd.).
- Zaměřit další vzdělávání učitelů základní školy a hospitační činnost vedení školy na oblasti práce s informačními zdroji, práci s nadanými žáky či žáky mající zájem o dané téma.
- Průběžně sledovat a vyhodnocovat využívání formativního hodnocení s důrazem na individuální pokrok dětí a žáků školy, a ve větší míře uplatňovat diferenciaci úkolů.
- Výrazněji podporovat polytechnické vzdělávání a ve vyšší míře využívat prostředky informačních a komunikačních technologií v průběhu vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní školu platný ve školním roce 2022/2023
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2022/2023
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Organizace školy ve školní roce 2022/2023 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
7. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
9. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání a vztahující se k finančním podmínkám školy a ke školnímu stravování vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová v. r.

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA,
školní inspektorka

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA v. r.

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Bc. Alena Žáková v. r.

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r.

V Ostravě 13. 10. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Gražyna Sikorová,
ředitelka školy

Mgr. Gražyna Sikorová v. r.

V Hnojníku 17. 10. 2022